

The book cover features a central illustration of a woman with voluminous, curly, golden-brown hair. Her hair is adorned with autumn leaves and a red apple. She has a serene expression, looking slightly to the right. She wears a dark blue, long-sleeved top and a necklace of purple beads. Her hands are clasped in front of her chest, with white, sparkling particles emanating from them. The background is a dark brown, decorated with stylized autumn leaves in shades of gold, brown, and orange, and clusters of purple grapes. The overall style is whimsical and artistic.

DIANA RAJCHEL

MABON

RYTUÅŁY, PRZEPISY
I ZAKŁĘCIA
NA RÓWNONOC
JESIENNĄ

DIANA RAJCHEL

MABON

RYTUAŁY, PRZEPISY
I ZAKŁĘCIA
NA RÓWNONOC
JESIENNĄ

PRZEŁOŻYŁA
Emilia Niedzieska

TYTUŁ ORYGINAŁU:

Mabon: Rituals, Recipes & Lore for the Autumn Equinox
Llewellyn's Sabbat Essentials #5

Redaktorka prowadząca: Ewa Pustelnik
Wydawczynie: Agnieszka Fiedorowicz, Katarzyna Masłowska
Redakcja: Anna Strożek
Korekta: Ewa Karczevska, Ewa Pustelnik
Projekt okładki: Ewa Popławska
Ilustracja na okładce: © Ewa Popławska
Ilustracje w książce: Mickie Mueller
DTP: Maciej Grycz

Mabon: Rituals, Recipes & Lore for the Autumn Equinox
Llewellyn's Sabbat Essentials #5

Copyright © 2015 Diana Rajchel
Published by Llewellyn Publications
Woodbury, MN 55125 USA
www.llewellyn.com

Copyright © 2023 for the Polish edition by Wydawnictwo KobiECE
Agnieszka Stankiewicz-Kierus sp.k.
Copyright © for the Polish translation by Emilia Niedzieska

Wszelkie prawa do polskiego przekładu i publikacji zastrzeżone. Powielanie i rozpowszechnianie z wykorzystaniem jakiejkolwiek techniki całości bądź fragmentów niniejszego dzieła bez uprzedniego uzyskania pisemnej zgody posiadacza tych praw jest zabronione.

Wydanie IV
Białystok 2023
ISBN 978-83-8321-481-8

Grupa Wydawnictwo KobiECE | www.WydawnictwoKobiECE.pl

SPIS TREŚCI

Wstęp do serii Sabaty	7
Wybierz się w podróż przez Koło Czasu	9
Stosunek nowoczesnych pogan do Koła Czasu	14
Stare praktyki	19
Astrologia równonocy jesiennej	23
Jesteśmy tacy jak nasi przodkowie	24
Aidan Kelly i Mabon	25
Misteria eleuzyńskie	28
Umierający bóg	29
Rytualne kozły ofiarne	32
John Barleycorn	33
Dożynki, zbiory	34
Ostatnia kępa	35
Słomiane kukły	35
Interesy w czasie zbiorów	37
Święto Plonów	38
Święty Michał Archanioł	39
Nowe praktyki	43
Inne formy pogańskiego świętowania jesieni	45
Druidzi	47
Poganie helleńscy	47
Hitenowie	48
Czarnoksiężstwo tradycyjne	48
Neopoganie	49
Czarodziejstwo ekлекtyczne	49
Poganie celtyccy	49
Stregheria	50
Współczesne święta plonów	50
Wrześniowe żydowskie święta	52
Święto Dziękczynienia	54

Sugerowane czynności	55
Uroczystości Mabonu	67
Zaklęcia i wróżby	71
Zaklęcia na Mabon	73
Zaklęcia i wróżby	91
Receptury i rękodzieło	95
Receptury	97
Rękodzieła z okazji święta Mabon	116
Dekoracje na święto Mabon	132
Modlitwy i inwokacje	135
Inwokacja do Isztar	140
Inwokacja do Tammuza	140
Inwokacja do Demeter	141
Inwokacja do Kory	142
Inwokacja do Persefony	143
Inwokacja do Plutona	143
Inwokacja do Plutona i Persefony	144
Inwokacja do Mabona	145
Inwokacja do Modron	146
Inwokacja do Dionizosa	146
Inwokacja do Bachusa	147
Inwokacja do Apollo	148
Inwokacje do Bogini i Boga	149
Inwokacja do Bogini	149
Inwokacja do Boga	149
Inwokacja do Pana i Pani	150
Inwokacja do ciemnej nocy duszy	150
Podziękowanie	152
Modlitwa dziękczynna	152
Modlitwa dziękczynna za plony	153
Rytuały świąteczne	155
Rytuał Mabonu dla osób praktykujących w pojedynkę	158
Rytuał Mabonu dla par	167
Rytuał Mabonu dla grupy	173
Pojęcia związane z sabatem Mabon	187
Wybrane źródła w języku polskim	201
Polecane lektury	205
Bibliografia	207
O autorce	213

W OKRESIE ŻNIW świętowało się coś więcej niż tylko zakończenie prac w danym sezonie; świętowało się zdolność do przetrwania zimy. Najbardziej znanymi spośród tego typu świąt były Misteria Eleuzyjskie, czyli tygodniowe święta obchodzone w starożytnej Grecji przypadające na okres blisko Równonocy Jesiennej. Mabon jest współczesnym dodatkiem do celebracji zebranych plonów, poświęcenia i przetrwania. Wiccańskie często postrzegają go jako pogańskie Święto Dziękczynienia, podczas gdy ci, którzy uznają kojarzone ze świętami mity o umierającym bogu, traktują Mabon jako swego rodzaju pogańską Wielkanoc. W czasie Mabonu dziękuje się nie tylko za jedzenie, ale także za ofiarę poniesioną po to, aby przeżyć.

Sabaty wyznaczają sezonowe punkty najbardziej znane z brytyjskiego punktu widzenia, gdzie równonoc przypada na wrzesień i marzec, a przesilenia na czerwiec i grudzień. Większość pogan z półkuli południowej zakłada, że religia naturalna musi oddawać hołd naturze takiej, jaka jest, więc przesuwa swoje praktyki, aby dopasować je do miejsc, w których żyje. Nie każdy bowiem mieszka tam, gdzie pada śnieg czy często deszcz lub lato rzeczywiście kończy się w określonym

momencie w okolicach święta Samhain*. Być może w twoim miejscu zamieszkania drzewa pomarańczowe przestają rodzić owoce, ale dojrzewają inne warzywa. Morze staje się też lekko wzburzone. Chłodniejsza aura zmusza cię do założenia raniem swetra tylko po to, aby później się go pozbyć, zamiast przywdziewać płaszcz i kozaki.

Równonoc przypada wtedy, gdy płaszczyzna równika przechodzi przez środek słońca. Dzieje się tak dwa razy w roku: w Równonoc Wiosenną i Równonoc Jesienną. Skutkiem tego północna i południowa półkula ziemi są równomiernie oświetlone. Dla mieszkających w pobliżu równika równonoc jest jednym z dwóch momentów w roku, kiedy słońce znajduje się w punkcie podłonecznym – punkcie, nad którym słońce znajduje się w zenicie, czyli który jest bezpośrednio nad głową.

Gdy taka sytuacja ma miejsce w marcu, półkula północna z dnia na dzień staje się coraz bardziej oświetlona (podczas gdy półkula południowa coraz mniej). We wrześniu połówki ziemi wymieniają się światłem. Dla osób mieszkających w pobliżu równika wizualna strona tej wymiany jest mniej spektakularna. Szerokości geograficzne między równikiem a biegunem północnym lub południowym doświadczają dni z równym – lub prawie równym – podziałem na światło i mrok.

Taki podział i związane z nim komplikacje sprawiają, że nie da się przewidzieć dokładnie terminów zbiorów i z tego powodu Mabon często obchodzi się przez kilka dni zamiast zgodnie z tradycyjnie wyznaczonymi dniami, czyli 20 lub 21 września.

* Samhain – najważniejsze celtyckie święto związane z zakończeniem zniw i roku według kalendarza celtyckiego, umownie 31 października/1 listopada.

Równonoc nie jest tylko jednodniowym wydarzeniem. W zależności od miejsca może trwać od dwóch do trzech dni. Z uwagi na to, że zgodnie z tradycją Równonocy Jesiennej uwagę skupia się na pracy w polu, dodanie kilku dni dla złapania zmieniającego się światła ma sens. Tylko nieliczni rolnicy i ogrodnicy mogą zebrać swoje plony w jeden dzień. Żniwa to proces, który trwa tygodniami, a czasami miesiącami. Wiąże się z gromadzeniem płodów rolnych, przesiewaniem, układaniem w stosy, marynowaniem, pieczeniem i robieniem przetworów. A wraz z ubywaniem światła prace te należy wykonywać coraz szybciej.

ASTROLOGIA RÓWNONOCY JESIENNEJ

Astrologia zajmuje się czymś więcej niż tylko określaniem osobowości; określa ona również sezony i do pewnego stopnia może oznaczać działania właściwe dla danej pory roku. W przypadku Mabonu Równonoc Jesienna ma miejsce wtedy, kiedy słońce wchodzi w znak Wagi. Jej symbol jest tutaj wyjątkowo trafny. Znak przedstawiający równowagę i ostrożną ocenę jest najbardziej pożądaną postawą podczas przygotowywania się do nadchodzącej trudniejszej pory roku. W okresie żniw należy podjąć decyzję dotyczącą tego, co przechować, a co skonsumować. Co powinniśmy zostawić, aby zgniło w ziemi? Jakie cebulki powinniśmy zasadzić, aby siły natury mogły zadziałać podczas Równonocy Wiosennej? Bez czego możemy się bezpiecznie obyć w czasie zimy?

Dla tych, którzy planują swoje życie według zasad astrologicznych, Waga i Równonoc Jesienna oznaczają czas zbiorów

tego, co urosło w ciągu ostatniego roku, oraz chwile na uczciwe przyjrzenie się temu, czemu trzeba pozwolić odejść. Nie musisz odrzucać wszystkiego od razu – działanie zgodnie z owymi astrologicznymi i sezonowymi cyklami daje nam trochę czasu na dokonanie subtelnych podziałów. Wejście w ten znak można również wykorzystać dla podjęcia środków ostrożności. Zainicjuj plan oszczędnościowy. Zaszczep się przeciw grypie. Złóż zlecenie na zablokowanie do swoich danych.

JESTEŚMY TACY JAK NASI PRZODKOWIE

Od naszych przodków nie różnimy się tak bardzo, jak mogłoby się nam wydawać. Nadal nasze życie jest uzależnione od żywności – uzyskiwanej pracą rąk własnych czy też rolnika – kolejnych pór roku, zmieniającej się pogody oraz warunków środowiskowych, bezpośrednio wpływających na nasze codzienne życie. Jednocześnie postęp technologiczny zmienił nasze uzależnienie od rolnictwa.

Otacza nas to samo, co naszych przodków – ziemia, woda i powietrze. Wprawdzie często mówimy o sobie, że składamy się w jednej połowie ze swojego ojca, a w drugiej ze swojej matki, jednak rzeczywistość jest znacznie bardziej skomplikowana. Jesteśmy złożeni w połowie z przodków swojej matki, a w drugiej z przodków swojego ojca. Nie stanowimy jedynie pochodnej poprzedzającego nas pokolenia. Jesteśmy kompleksowym wynikiem historii. Nawet najbardziej zwyczajne życie zawiera w sobie pradawne dziedzictwo, wyrażone w postaci zwojów

helisy DNA i połączeń zapoczątkowujących nowy byt, nowe spojrzenie na wszystko, co dotychczas nastąpiło.

Niektórzy nie muszą szukać daleko pośród duchowych zażyłości, aby zobaczyć, że przodkowie nadal są z nimi. Inni odczuwają potrzebę dodania czegoś więcej do tej opowieści, wyjaśnienia różnych powiązań i interakcji. Starożytne mity miały dostarczać takich wyjaśnień. Wszystkie odnosiły się do głębokiej prawdy, która ubrana w fikcję była łatwiejsza do przekazania. Paganie często sięgają do tych mitów, aby pomóc w duchowym zrozumieniu wszechświata. Niektóre z nich stanowią wspomnienia naszych przodków, szeroko ujęte i zestrojone z naturą. Pozostałe historie, takie jak opowieści o Izydzie, Ozyrysie lub Demeter i Persefonie, są pełne miłości, strat, planów dotyczących przetrwania i innych nieuchronnych zmian w życiu, jakich doświadcza człowiek aż po dziś dzień...

AIDAN KELLY I MABON

Współczesne święto pogańskiej Równonocy Jesiennej mianem Mabonu ochrzcił Aidan Kelly. Wcześniej praktykujący pogańskie religie nazywali to sezonowe święto po prostu Jesienią lub Równonocą Jesienną. Dawni wiccane obchodzili główne święta ognia podczas sabatów kwartalnych w czasie najbliższej pełni księżyca. Kiedy Kelly stał się jednym z wiccan, uroczystości sabatu związane były z rytuałem, po którym następowała uczta podczas każdego z czterech najważniejszych świąt ognia (Imbolc, Beltane, Lammas i Samhain). Ponieważ cztery święta

ognia miały nazwy celtyckie, Kelly próbował dopasować je do saksońskich nazw określających słoneczne kwartalne święta równonocy i przesilenia. Niestety nie mógł znaleźć pradawnej nazwy saksońskiego święta, która dobrze korespondowałaby z motywem wiccańskiej Równonocy Jesiennej.

Kelly odkrył, że do emocjonalnego charakteru święta pasują Misteria Eleuzyjskie, ale nie chciał wprowadzać greckiej nazwy do ustalonego celtycko-saksońskiego schematu. Z uwagi na to, że nie mógł znaleźć saksońskiej nazwy, sięgnął do sąsiednich celtyckich źródeł. Zajrzał do opowieści o Mabonie (w oryg. *Mabon ap Modron*), którego imię oznaczało „syn matki”, i uznał, że postać ta tematycznie odpowiada Persefonie, której imię z kolei oznaczało „córkę matki”. Dostrzegł duchowe powiązanie z matką boginią, której skradziono dziecko. Choć dla Kelly’ego duchową inspiracją były Misteria Eleuzyjskie, wykorzystał on celtycką nazwę *Mabon*, aby osiągnąć przynajmniej częściową spójność nazewnictwa sabatów.

W skrócie historia o Mabonie opowiada o niemowlęciu, które zostało skradzione matce i uwięzione. Jego uwolnienie stało się celem mitycznego bohatera Culhwch. Musiał on odszukać Mabona, który miał mu pomóc upolować dzika będącego wcześniej królem, by zdobyć rękę Olwen. Kelly zauważył, że istnieją pewne podobieństwa do mitu o Persefonie: „Mabon może być postrzegany jako postać, która uosabia europejski koncept niemowlęcia na wygnaniu i jego powrót. [...] Mit wskazuje na rozłąkę młodzieńczego boga z matką, wielką boginią, i wynikające z tego faktu spustoszenie kraju, który się odradza, kiedy młody bóg ponownie łączy się z matką” (Hughes, 73).

*Sięgnij po
więcej!*

www.wydawnictwokobiece.pl

kobiece

wydawnictwo.kobiece